

[Simonsen.]

paa Stedet, om jeg saa maa sige, og at Statsmagtens Medvirkning skulde bestaa i at hjælpe til og skubbe paa ved økonomisk Støtte, naar Arbejdet var i Gang og trængte til en økonomisk Haandsrækning. Jeg er som sagt enig med Ministeren i denne Betragtning.

Jeg vil saa gerne tilføje, at denne Sag er efter min Opfattelse saa betydningsfuld, at naar den ude omkring i Landet er sat i Gang paa god og fornuftig Maade, paa den Maade, der passer bedst der, da maa der ikke herindefra vises Karrighed. Jeg mener ikke, at en saadan landbrugsfaglig Undervisning skal være gratis for Deltagerne, jeg tror heller ikke, det bliver krævet, at den skal være det, men paa den anden Side er de økonomiske Forhold i mange Landbohjem nu engang saa vanskelige, at store økonomiske Ofre ikke kan forlanges.

Der er imidlertid en Side af Landboudommens Opdragelse, som ikke af lutter Interesse for det mere faglige bør glemmes, og som ganske periferisk er omtalt af den højtærede Undervisningsminister. Jeg tænker her paa de frie Efterskoler. Jeg tror, at netop nu, hvor Tiderne for Landbruget har været saa overordenlig svære, at de halvvoksne Børn maaske ofte mere end heldigt er har maattet tage Tønnen med for at holde Hjemmet oppe, er et halvt Aar paa Efterskole af meget stor Betydning for Aldersklassen mellem 14 og 16 Aar. Der findes spredt ud over Landet ca. 40 saadanne Efterskoler, der er bygget af private og opretholdes som frie Skoler. Det gennemsnitlige Elevantal er mellem 30 og 40, altsaa ca. 1200 aarlig. Det er overordentlig billigt Ophold og Undervisning, der gives paa disse Skoler, billigt for Eleverne og særlig billigt for Staten. Jeg har her nogle Tal til Belysning af dette. Det fremgaar af disse, at det offentliges Udgifter pr. Aarselev i Statsskolen er 510 Kr., i Folkeskolen er det 125 Kr., og Understøttelsen, som gives til Elever paa Høj- og Landbrugsskoler, er gennemsnitlig 18 Kr. pr. Maaned — det bliver maaske en Smule mere, naar den foreslaaede Forhøjelse træder i Kraft —, men til Eleverne paa disse 40 Efterskoler er det offentliges Bidrag siger og skriver 6 Kr. maanedlig, og saa vidt jeg forstod Ministeren, er der ikke Mulighed for inden for den nugældende Lovs Rammer at yde mere. Dette kalder jeg kummerligt, ja, jeg er næsten ved at sige, at det ikke er langt fra at være uan-

stændigt. Jeg synes derfor, at det Spørgsmaal melder sig, om ikke Tiden er inde til, at det bliver taget op til Overvejelse at revidere de bestaaende Love paa dette Punkt, saa der bliver Mulighed for en lidt rigeligere Støtte til det gode Arbejde og Virke, som her gennem Tiderne er skabt ad Frivillighedens Vej.

Det samme gælder for øvrigt vore private Husholdningsskoler. Jeg ser, at der paa Finanslovsforslaget er sat godt og vel 233 000 Kr. af til Elevunderstøttelse paa disse Skoler. Det vil sige, at der ifølge Loven kun kan ydes 35 Kr. maanedlig til Halvdelen af Aarseleverne paa de anerkendte Husholdningsskoler. Man har vist Lov til at sige, at dette ikke er noget større Beløb, naar det ses i Relation til den mægtige Betydning, det har baade privat og nationaløkonomisk, at de mægtige Millionbeløb, der aarlig gaar gennem danske Husmødres Hænder, bliver forvaltet paa dygtig, klog og sparsommelig Maade. Hvis det gamle Ord er rigtigt, at Vejen til Mandens Hjerter gaar gennem hans Mave — og jeg har egentlig ingen Grund til at tror, at det ikke er rigtigt —, skulde det ikke være saa vanskeligt at vinde Gehør hos den høje Regering og Rigsdag for en Forstaaelse for dem, der gaar Køkkenvejen, og for, at her er en saa vigtig Sag at støtte for Lovgivningsmagten, at det alvorligt bør overvejes at give en saa rundelig Elevunderstøttelse, at det ikke af økonomiske Grunde skal være umuligt for yordende Husmødre, ogsaa fra Smaakaarshjem, at faa nogle Maaneders Ophold paa en saadan Husholdningsskole. Jeg vil derfor gerne indtrængende henstille til den højtærede Undervisningsminister, at han paa de her omtalte Omraader, Støtten til de frie Efterskoler og Husholdningsskoler, benytter Loven i dens fulde Udstrækning og tager under villig Overvejelse, om der ikke er Grund til at tage hele Spørgsmaalet op til en tidsvarende Nyorientering, saaledes at der bliver Mulighed for en udvidet Støtte til disse hver for sig saa betydningsfulde Opgaver.

Jeg kunde tænke mig, at den højtærede Finansminister, hvis han havde siddet og hørt paa mig nu, vilde have sagt: Der har vi igen en af disse unge ansvarsløse Venstremænd, der kun kræver ind, stiller Krav til Staten og Statens Finanser, men jeg skal nok vise dem noget andet. Naa, ja det er jo i og for sig ikke nogen lasteværdig Tankegang for en Finansminister, men jeg vil dog gerne sige til ham, at det, set i Forhold til vort Statsbudget og ogsaa